

Előfizetési árak:

Évi sz. évre . . . 8 Kor.
Fél évre . . . 4 "
Negyedévre . . . 2 "
Egyes szám ára 20 fill.

Előfizetési díjak a kiadó-
hivatalba küldendőek.

BUDAFOK ÉS VIDEKE

Hirdetési díjak:

Egész oldal . . . 32 Kor.
Fél oldal . . . 18 "
Negyed oldal . . . 10 "
Nyolczad oldal . . . 6 "
Tizenhatod oldal . . . 3 "
Nyilttér sora 60 fill.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden vasárnap

Felelős szerkesztő:

KLÉGER BÉLA.

Társ-szerkesztő:

STURZA KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budafok, Fő-uteza 119. szám.

A vidéki sajtó helyzete.

Sohasem volt és nem is lesz fel-emelő tudat valakinek a saját nyomasztó helyzetéről beszélni, különösen pedig azt a nyilvánosság előtt fejtegetni. Valami, a férfias erőt lealacsonyító ize van annak, midőn panaszt hallunk olyan ajakról, mely a világ teremtésétől kezdődőleg a természet rendjéből kifolyólag parancsokat mondani van hivatva. Ninesen természetellenesebb látvány, mint a férfi asszonyos panaszkodása haszontalan aprólékos, szót nem érdemlő kicsisígek miatt, de viszont nem ismerem megrázóbb lélekrendítőbb jelenetet az igazi férfiúnak fájdalom kitörésénél. Az erő még a fájdalom nyilvánulásában is félelemmel elegyített tiszteletet ébreszt a szemlélőben.....

Bocsánat e kis ki és eltérésért melynek eredményeként majdnem elfeledtem tulajdonképeni tárgyamat, a vidéki sajtó szomoruan tanuságos helyzetének ecsetelését.

Számos és számtalan esetben hallottam azon véleményt, hogy milyen hatalmas állása van egy hírlapírónak, mily változatosan érdekes, kellemes, kényelmes állást foglal el; mily dédelgetett kedvence a társadalomnak és a mellett kevés munkával szép jövedelmet biztosít maga és családja megélhetésére. Köszönöm szépen, de ez csak madártávlatból szerzett ismereten alapuló vélelem. A valóságban az életben azonban tisztára tótágast áll ezzel szemben az ujságírók helyzete, különösen pedig a vidéken, holott a vidéki sajtónak sanyarú helyzete tulajdonképen nem más (már csak kimondom, ha a nyelvemre jött) mint szegénységi bizonyítvány azon társadalomra, melyben él, melynek részben szellemi életét, annak fejlődötttségét, értelmiségét festi, sőt mint egy visszatükrözi. Ő a társadalom szellemi fényképe. De édes Istenkém! — mily cse-nevész torzalak van az ily fényképek némelyikén, sőt legnagyobb részén. A felületes ember, a könnyelmű észjárásu egyén kurtán — furesán bánik el az ily képpel. Bevárja legrejtettebb fiókjának legsötétebb fiókjába, hagyja pihenni és a mellett talanul..... hizik.

Hej! pedig nem így kellene ennek lenni. Nézzük, vizsgáljuk csak közelebbről ez állapotok induló okait. Kell hogy pártatlan gondolkodás után azon

eredményre jussunk, hogy nem a vidéki sajtó a hibás általánosságban, bár — tisztelet nélkül legyen említés téve róluk — van sok olyan, mely tisztán egyéni, párt, vagy más alantás érdekeket szolgál a közérdek köpenye alatt, s magának a lapnak csak addig van bece, míg az üres papír lap a nyomdafestékekkel érintkezésbe nem jó. Ezekről beszélni nem érdemes bárha bizonyos mérvben megélhetésük jellemzi azon társadalmi kört mely nekik a szellemi és anyagi táplálékot adja.

Azon vidéki sajtóról beszélek általánosságban melynek megteremtője a közérdeknek komoly felfogása és ismerete volt, s a mely fogyhatlan türelemmel, buzgó odaadással, ernyedetlen szorgalommal párosult szeretettel szolgálja a vidék érdekeit, szócsöve akar és próbál lenni a közérdekü vágyak, jogos igények és közhasznú óhajok és követeléseknek, hivatásának tudatában és magaslatán állva harsonája, ébresztője az elfásult ellankadt, vagy szunnyadó erőknél; támogatója, pártatlan bírálója és mozgató ereje mindennek ami közérdekü: kürtöse és egy uttal zászlóvivője minden nemes, jó és szép eszméknek, s a melyeknek jutalma számalmasan gunyos mosoly, a hideg közöny, mely mint őszi köd borítja el, s teszi látthatlanná, hozzáférhetlenné a vidéki társadalmat, akadályozva, zsibbasztva megdermesztve, igen gyakran megfagyasztva a szent, a nemes eszmét, s a küzdő akaratot.

Lássuk csak a vidéki sajtó helyzetét, ellentétben a fővárosival. Míg ez utóbbinak a kegyelmes urtól kezdődőleg a sarki hordárig, a leggazdagabb, legerősebb egyesület, intézetek, gyárak, kereskedelmi és iparvállalatok, üzletek, különböző klubok társulatok és kaszinók, le az Isten tudja hanyadrendü sarki csapszék igazgatóságáig (kimerné állítani, hogy ilyen czim nincs?) mind sietnek a legtöbb esetben már közlésre alkalmas értesítéseiket, kivonataikat, beszédeket, stb. stb. megküldeni, addig a vidéki lapok „tisztelt (?) szerkesztője, vagy — ha olyan bátor lélek is akad ki ezt be meri vallani — tudósítója testet ölő fáradtsággal szerzi meg az egges közleményeket, s még jó szerencséje ha véletlenségből arasznyi távolban állanak egymástól hajszájai mert ha egy-egy vidéki notabilitás

elmés mondása kimaradt, vagy „Ő Nagyságának“ mi több — a „kedves szép“ kisasszonynak neve a báli mulatságróli tudositásban nem — vagy ami még rosszabb — nem a *kellő sorrendben* szerepel, no, ugy jaj szegény fejének! fennhangon hirdetik hogy nem érdemli meg a lap a pártfogást, kétségbe vonják létjogát, szóval minden lehetőet elkövetnek arra hogy a saját társadalmukról fölvelt arczképen egy-egy pettyet, egy foltot, piszkot ejtsenek. Vannak, kik egyszerűen lenézik a vidéki sajtót, mint olyant melyet figyelemre méltatni nem érdemes, mert hiszen 3—6 különböző napi-, heti- vagy havi lapot járatnak melyekben az ország elismert legjobb tollai irnak. Hát hiszen — édes istenem! — ebben van igazuk, de hát az is igaz, hogy azért mert valaki volt olyan istentiszteleten ahol a pápa tartotta a misét, nem következtetés, hogy a falusi káplánt már nem halgathatja meg.

Ha a vidéki lap valakit megdicsér, zúgolódnak reá sokan hogy miért nem őket? A „vagyok olyan legény mint te“ elve uralkodik. Hát még ha valakinek közérdekü működését helytelenítve merné bírálgatni! Nincs az a fegyver, melyet ne tartanának helyesnek a lap megsemmisítésére, magukévá tevén az ismert „ezél szentesíti az eszközt“ mondást. Személyi kérdést látnak mindenben, s azt meg nem bocsájtják soha. Igazán nemes hevülés, magasztos ihlet kell ahhoz hogy a vidéki sajtó ezen szomorú viszonyok között továbbra is megállja helyét és küzdjön, fáradjon tisztán egy szép eszméért azon biztos tudatban, hogy munkája, fáradtsága, ernyedetlen szorgalma elismerésre nem talál, s hogy a vidéki sajtó a vidéki társadalom képenek tükre a beláthatlan jövőig mindég és állandóan egy torzképet mutatand.

V. A közigazgatási ügyvitel.

Befejező közlemény.

A közigazgatás egyszerűsítésének a quintessenciája ebben a fejezetben nyilvánul. Szinte elképzelhetetlen, mily rendkívül fontos, a közigazgatás egyszerűsítésének létérdekét képviselő elvek vannak e fejezetben lefektetve. Ha e javaslat törvényerőre emelkedett, ha e javaslatban ígért dolgok végre lesznek hajtva, akkor — még nem lesz az egyszerűsítés nagy műve befejezve, de akkor legalább lehet dolgozni.

Közigazgatási eljárásunk során tudvalevőleg nem annyira törvény, mint inkább rendeletek,

szabályrendeletek és sok esetben az usus, a régi szokás, a gyakorlat az, miknek alapján a hatóságok eljárnak.

A rendeletek között egész csomó rivális egymással. A mit az egyik kötelezőnek állít, azt a másik letagadja, a mit az egyik jónak tart követendőnek ítélt, azt a másik tiltja, az ellenmondás lépten-nyomon előfordul, egy rendelet egész csomót hatályon kívül helyez, de elfelejti, hogy ezek pótlása szükséges. És akkor a hatóság a rendeletek e tohu-va-bohujában mit tegyen mást, mint tőri a fejét, bujja a szakkönyveket, tapogatózik a sötétben, hogy hivatásának egy-egy konkrét esetében képes legyen megfelelni és elveszteget egy ügynél napokat, heteket, felterjesztéseket intéz felettes hatóságához, utasítást kér, mit tegyen, s mikor hónapok múlva talán megkapja a választ, akkor már rég nem szükséges, vagy már késő az intézkedés.

A javaslat megszünteti ezen állapotokat. Utasítja ugyanis a kormányt, hogy az összes szabályzatokat az összes rendeleteket, melyek a közigazgatási eljárás során szükségesek, a melyek alapján a vármegyék, a városok és községi előjárások működnek, vizsgálja át; a közigazgatás egyszerűsítési elvének megfelelőleg módosítsa és végül szakonként szedje rendbe, gyűjtse könyvbe.

Ez a munka óriási. Nem készülhet el hetek, nem hónapok alatt, évek kellene hozzá. És ez a munka, a dolog természete úgy hozza magával, csak a legvégére maradhat. A mikor az egyszerűsítésre vonatkozó összes irányelvek megvalósítottak, a mikor a közigazgatás egyszerűsítésének monumentális műve elkészült akkor jön a gyűjtés; ez a munka lesz a mű betetőzése. Ennek a munkának a megjelenése lesz az egyszerűsítési mű szoborleplezése. Mindaddig tudjuk, hogy ihletett szobrász halhatatlan mű létesítésén fáradozik, emésztli teremő lelkét, hogy a világ csodáját kivívja, de ha ez a szoborleplezés megtörtént, csak akkor tudjuk, hogy a mű sikerült. És a mint tudjuk, bizhatunk abban, hogy e mű létesítésén arra hivatott elmék fáradoznak, úgy kell tudnunk és hinnünk, hogy a mű sikerülni fog és a művelt államok tanulni fognak tőlünk.

Nézzük már most milyen tervet dolgozott ki a tervező a mű létesítésére. A javaslat kötelezi a vármegyéket, a városokat és a községeket, hogy a jelenleg fennálló és érvényben levő szabályrendeleteit a közigazgatási eljárás egyszerűsítésére való figyelemmel vizsgálja át és annak megfelelőleg módosítsa. Utasítja továbbá a Belügyministert, hogy a vármegyei, a gyámhatósági valamint a községi ügyvitelt rendeleti uton egységesen szabályozza. A minnek megvan szintén a maga értelme, mert most a hány megye, a hány gyámhatóság és a hány község annyiféle az ügyvitel. Meglehet hogy mindegyik rendszeres alapjában véve, de nem egyöntetű a a többivel. És így állott elő annak a lehetősége, hogy ugyanazon természetű ügyet ugyanazon törvény és rendelet alapján tízféléképpen is elintézznek.

A belügyminister által kiadandó eljárási utasításban csupán az eljárás alaki szabályai fognak foglaltatni.

Azon irányelvek pedig, melyek alapján e rendelet készül, a következők: minden eljárásban a közvetlenség, a szóbeliség, a lehetőséghez képest érvényesítendő; — a távbeszélő hálózatnak a legkiterjedtebb mértékben való igénybevétele, az időszaki jelentések, kimutatások, nyilvántartások kevesbitése léggrosszabb esetben egyszerűsítése, végül a nyomtatvány minták megállapítása.

Rendkívül fontos a javaslat azon része melyben vármegyei hivatalos lapok létesítését rendeli el. E lapokban teendők közzé a szabályrendeletek, a közérdekű határozatok, itt teendők közzé a hatóságok általános jellegű rendelkezései, közleményei, hirdetései. Ezen lapok rendszeresítése az eljárást lényegesen egyszerűsíti,

olcsóbbá teszi, és a hatóságokat nagy munkatehertől szabadítja meg.

Ezekben számoltunk be a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó javaslatról; ha visszapillantást vetünk a közleményekre, melyben méltattuk az egyes fejezetek rendelkezéseit, be kell vallanunk, hogy az egyszerűsítés az egész javaslat ennek a fejezetében csucsosodik ki. Közleményeink e sorát befejezzük azon — nem is jámbor — óhajtással, hogy a javaslat minél előbb emelkedjék törvényerőre és lépjen életbe!

M. A.

H I R E K.

— **Főszolgabíránk jubileuma.** A rendező bizottság a járás közönségéhez a következő meghívót intézte.

Meghívó. Folyó hó 14-én Tahy Iván főszolgabíró tizenöt éves szolgálati jubileuma alkalmából Bián tartandó ünnepélyre t. urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendező bizottság.

Tárgysorozat. 1. Az ünnepelt fogadtatása d. e. 10 órakor a bia-torbágyi vasut állomáson Bia község közönsége által. 2.) déli 12 órakor tisztelgés az ünnepelt lakásán a járás közönsége és a különböző testületek részéről. 3.) Délután 2 órakor az uradalmi Lutzenburger féle vendéglőben társas ebéd.

Ezen helyen említjük meg, hogy megfelelő számu képviselőtestületi tag rendkívüli közgyűlés egybehívását kérte a következő indítvány tárgyalása végett.

Indítvány. A képviselő testület örömmel ragadja meg ezen alkalmat és tekintetes Tahy Iván főszolgabíró urat elévülhetetlen érdemeire való tekintettel, de különösen azért, hogy községünk érdekeit mindenek fölött és mindenkor szívén hordozta és annak felvirágoztatását előmozdította, őt Budafok község dűszpölgárává választja meg és az erről kiállítandó díszoklevélnek 1901. évi július hó 14-én leendő átadásával az eljárást bizza meg.

Ezen indítvány tárgyalására a rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés folyó hó 10-ének d. u. 3 órájára tüzetett ki.

Tájékoztató végül megjegyezzük, hogy a Biára szándékozók 14-én reggel 7 órakor indulhatnak a kelenföldi pályaudvarból.

— **A „Budafoki társas- és olvasókör“** e hó 3-án tartott választmányi gyűlés elhatározta hogy Tahy Iván járási főszolgabíró ünnepélése tárgyában e hó 9-ére (kedden) este 8 óra rendkívüli közgyűlést hív össze, melyre a meghívók a kör tagjaihoz már szétküldettek.

Ugyane gyűlés felvette a kör tagjainak sorába: Bettelheim Ottó mérnököt és Hampl déli vasuti állomásfőnököt, valamint Schwarz Ignác és Kalmár Benő budapesti lakosokat kültagnak.

— **Iparostanonczok jutalmazása.** Az iparostanoncz iskola növendékei közül azok, kik a lefolyt iskola évben a legjobb előmenetelt tettek és illetve a legszorgalmasabbak voltak, f. hó 3-án különféle jutalomban részesültek az ipartestületi előjáróság részéről. Ezen jutalmazások mintegy ösztönül szolgálnak arra nézve, hogy a növendékek iparkodjanak és magukat kitüntető érdemet szerezzenek a jutalmazásokra. Egyet azonban megjegyezzük és ez az, hogy a tanonczra nézve több tekintetből előnyösebb, ha nem pénzt hanem oktató és szórakoztató könyveket kap jutalmul. És igen helyes volt az ipartestületi helyettes jegyző intencziója a mikor olyan idegen ajku növendékek jutalmazására, a kik a magyar nyelvben a legjobb eredményt tudták felmutatni, három darab könyvet adományozott. Az ipartestületi előjáróság előtt a jelzett napon jelentek meg a jutalmazandók, a kikhez Wrbenzsky Rezső ipartestületi elnök buzdító beszédet intézve és őket kitartásra serkentve, kiosztotta a jutalmakat. Jutalomban összesen 18 iparostanoncz részesült.

— **Clementis László** igazgató tanító, egyházi karnagy Budáörsön, hosszabb tanulmány utra Ausztria és Tiroba utazott.

— **A róm. kath. iskola államosítása.** A budafoki római katolikus iskola államosítását czélzó képviselő testületi határozat mint ezt annak idején jeleztük felebbezés folytán másodfokban volt elbirálandó. A felebbezés azonban oly időben érkezett az alispáni hivatalba, hogy az az időszaki törvényhatósági közgyűlés elé nem volt terjeszthető, miután pedig ezen ügy sürgős, és ha az októberi közgyűlés elé kerülne döntés végett, az ez irányban teendő összes intézkedések tetemes késedelmet szenvednének az alispán ur a törvényhatósági közgyűlés utólagos jóváhagyásnak reményében a felebbezés elutasításával a képviselőtestületi határozatot megerősítette.

Ezen alispáni határozat megnyugtatólag hathat mindazokra, kik hivei az iskola államosításának, mert ezen sürgős intézkedés arra enged következtetni, hogy a jövő iskolai évben már állami jellegű lesz községünkben minden iskola.

— **A közönség figyelmébe.** Már többször figyelmeztettük a közönséget, hogy akár ideiglenes letelepedését is jelentse be a községi előjáróságánál. Ismételten visszatérünk erre, és újból is csak figyelmébe ajánljuk a közönségnek, hogy ne mulassza el a bejelentést mert saját érdeke ellen cselekszik. Mint értesülünk ugyanis a póstahivatal póstai küldemények ismeretlen czimzetteit az előjáróságnál is nyomozza, miután azonban különösen a nyaraló közönség, a bejelentést elmulasztja, az előjáróság a czimzetteket szintén ismeretlennek elzi, miből folyólag a postahivatal ezen küldeményeket visszaküldi. Így történt meg többször, hogy itt tartózkodó egyének levelei, csomagjai visszaküldettek, mert senki sem ismeri azokat. A közönség talán érteni fogja, hogy kis kényelmetlensége esetleg kellemetlenségekig is megóvja.

— **A határárok kitisztítása.** A székesfőváros és községünk között elvonuló határároknak a székesfőváros területére eső részét az I. kerületi előjáróság a folyó hóban kifogja tisztítani. Miután ezen munkálat csupán akkor lehet eredményes, ha az ároknak a határunkban elvonuló része is kitisztittatik, az előjáróság intézkedett, hogy az árok czéljának megfelelő állapotba hozassék.

— **Térzene.** Ennek a cikkeknek ugyanannyi joggal „Napfogyatkozás“ is lehetne a címe. Mert az egyik ép úgy nem esett meg, mint a másik. És szinte önkéntelenül feltámad bennünk a gondolat, hogy nem-e szándékosság ez az égiek részéről, a kik irigyelven közönségünk től ezen kedves szórakozást, minden esütörtökre esőt zudit a nyakunk közé. Az előzmények arra engednek következtetni, hogy a rendezőség nincs jó lábbon az égiekkel és azért a közönség jóvoltáért azon javaslatot tesszük, hogy a rendezőség fogjon ki az égieken és a jövő heti térzenét rendezze — szerdán, akkor bizonyosan szép idő lesz.

Mint értesülünk, a rendezőség nem fogadja el ezen javaslatot, mert az időközben beszerzett „Falb Rudolfuk“, (egy zöld leveli béka) a jövő egész hétre szép időt jósolt és így nincs okuk, hogy a esütörtöki napot megváltoztassák. Kíváncsiak vagyunk az égiek magatartására.

— **A temetői terület átvétele.** A temető kibővítésére szolgáló terület átvétele ügyében hozott képviselőtestületi határozatot, mint már jeleztük, jóváhagyta a megyei törvényhatósági közgyűlés. Az előjáróság immár intézkedett, hogy a terület telekkönyvileg is a község nevére irassék.

— **Átöröklés.** Az átöröklés az organikus világban uralkodó azon törvény, hogy a szülők sajátosságai, a testiek csak úgy mint a lelkiek részben vagy egészben át szállanak ivadékaikra. Már a régi görögök is tudták, hogy az egész-

séges nemzedék csak ép és egészséges elődök-től várható. Hogy pedig nemzetüket mentül hatalmasabbá tehessék egy izben a Lykurgus zsarnoki törvényeit is gyakorolták. Ugyanis már a születésükkor elszakították a vézna vagy beteg csecsemőt az édes anyai kebelről és kivégezték. A megmaradt ép fiu gyermekek pedig — minthogy azok az állam tulajdonának tekintődtek — 7 éves korukon túl szigorú és katonai nevelésre előkészítő állami intézetekbe vitettek, hol teljesen kihűtötték szivükből a minden nemes cselekedetek kuforrását, az édes anyai szeretet melegét. A nemzetek művelődése és ez által a sziveknek nemes gondolkozása ma már más. Az élethez mindenkinek egyenlő joga van. A társadalomnak pedig kötelessége a gyöngét, a beteget, a szenvedőt megvédeni és azon érzéket (péld. látás, hallás) mit — a sors szeszélye és csapásából — valamely embertársunk nélkülöz, a folyton fejlődő tudomány segítségével a társadalom kötelessége valamivel enyhíteni, pótolni olyképen, hogy az ily szerencsétlenek idővel dologképessé tétessenek ne legyenek kénytelenek másokra szorulni és ez által szomorú sorsuk elviselhetőbbé tétessenek. A testi sőt a szellemi átöröklés ténye kétségtelen. Az életbiztosító társulatok is puhatólják és nagy súlyt helyeznek arra hogy milyen korban és milyen betegségben haltak el a biztosítandó fél szülei, sőt nagyszülei. Különösen érdekes példája van most az átöröklésnek egy az izr. siketnémák intézetébe most felvett növendék Löwenstein Sarolta személyében. Ennek a siketnéma leánynak a szülei is siketnémák és ugyanazon intézetnek a növendékei voltak egykor. Nem érdektelen a véletlennek ama szeszélye sem, hogy a most említett leányka az intézetben ugyanazon ingyenes helyet kapta, melyet édesanyja 18 év előtt élvezett és ugyanazon számjelzés alatt eszi majd az intézet kenyereit 6 éven át mint az édesanya.

— **Tűzoltó tanfolyam.** (Beküldetett) A szokásos nyári tűzoltó tiszti tanfolyam egy havi tanidővel Budapesten ismét megnyitott. Jelentkezhetni július és augusztus 15-ig. Ajánljuk járasi községeink figyelmébe. Budafok tisztelt képviselőtestületéhez pedig azon kérdést intézzük, hogy vajjon nincs e csakugyan közöttük egy is, ki a tűzoltóság létesítésének eszméjét fekarolni és szót emelni merne? Gondolják meg hogy vész eseté az erkölcsi felelősség teljes súlyával az ő vállukra fog nehezedni!

— **Szalma özvegy értekezlete.** A budafoki szalmaözvegyek e hó 1-én tartották meg az előrehirdetett alakuló gyűlést. A tisztikar megalakulása után Bossányi elnök kiosztotta a jelentvényeket, az alumínium kapukulcsokat, minden egyes tag figyelmébe ajánlva, hogy könnyű legyen nekik e kulcs, éjjel utáni kapunyitások kedves eszköze.

A parlagon heverő papucsokat elárverezés helyett halomra rakták és autodafét csináltak; a lobogó lángokat a szalmaözvegyek körül állták, chórusban zengve az ágyalatti dalt; „én vagyok az úr a háznál.“

A fürdőigazgatóságokhoz alázatos kérelem

ment, hogy alkalmazzák a Napoleon-féle szárazföldi vesztegzárt, mely egyedüli biztos óvszer — betörések ellen.

Ős-Budavára igazgatóságához kérvényt intéztek mérsékelt áru belépő jegyekért, hölgy kiszolgálásért, danse du ventre-ért és más hasonló jókért, a budapest—budafoki villamos vasúthoz két „Muki“-ért, melynek egyike a budapesti, másika a budafoki végállomásnál (mrxt?) vesztegel éjjeltől reggeli öt óráig.

A fürdőt javasoló orvosi karnak tiszteletére fáklyás menet lesz. Gyülekezés a szalmaözvegy-téren f. hó 11-én este 8 érákor. A menetet követzőképp alakul: elül a fáklyát vivő szalmaözvegyi kar, utána a budafoki társaskör, a dalárda, a tűzoltóság, a szépítő egyesület, a térzenét rendező korona-részvénytársaság.

A menetet a fő-utczán halad végig, hol az özvegyek élénkelik az „Özvegy, vagyok özvegy“ valamint a „Szalmaözvegy az mind hamis, még Ős-Budavárán is“ kezdetű dalokat. Az orvosok lakása előtt a bérczeket és vonatrobogást túlarsogó budafoki dalárda élénkelik az „Eece medikus magnus“ kezdetű fenséges dalt.

Irodalom.

Osváth Gyulától a központi jelzalogbank jogügyi előadójától egy szép illusztrációkkal díszített, gördülékeny nyelvezetű — és főleg történelmi tárgyú ismertetés jelent meg lapunk nyomdájában. Ezen értékes és nagyérdékű munkának nyomdai kivitele nyoidánkunk is dicséretére válik. A mű czime; „*Szent-Margit-sziget hajdan és most.*“ Ez a hajdani emlékek áhitatos korát is megismertető könyv a *Kelta* nép egyik törzse az ugynevezett „*Eraviskus*“-októl, illetőleg az azokat felváltott „*Római*“-aktól fogva napjainkig kellemesen szórakoztató bevezetésben ismerteti meg a felségesen szép szigetet. Találón írja le *Osváth* a megszentelt romokban gazdag sziget harmatos lombjaiban és színes illatos virágaiban is rejlő gyógyerőt. Vonzóan színezi a kontinens egyik leghíresebb, legpompásabb gyógyfürdőjét. E művet mely egyaránt érdekli és szórakoztatja a tudóst és laikust melegen ajánljuk olvasóink szives figyelmébe. Elég ajánló levél e műre nézve különben az is hogy *József főherceg* ur népszerű főhercegünk kegyesen engedélyezte a szerzőnek, hogy ezen kiváló irodalmi munka fenséges személyének ajánltassék. Az érdekes könyv tartalmából kiemeljük a következő részeket: Római hódítás előtti és utáni idő a magyarok bejöveteleig. A magyarok bejövetele utáni idő a jelen korig. Boldog Margit. V. István király és Erzsébet leányának feltalált sírja és ereklyéi. Kertészlet. József nádor. Arany János tölgyei. Szerzetrendek a szigeten. Megtudjuk e munkából, hogy az Árpádházi királyok alatt hat vallásos ezélu épület és templom volt itt és pedig: a) a premontrei szerzetes kanonoknak Szt.-Minály arkangyalról nevezett prépostsága és egyháza; b.) a domonkosrendű apácák Boldogasszony tiszteletére szentelt temploma

és kolostora; c.) a domonkosrendű szerzetesek egyháza és kolostora; d.) a Szt.-Ferenczrendű szerzetesek egyháza és kolostora; e.) a Szt.-János vitézek vagy keresztetek vára és klastroma; f.) a ciszterciták apátsága és egyháza. Volt az esztergomi érsekeknek várszerűen erődtített tornyos kastélya, a pesti polgároknak háza, Imre király, illetőleg IV. Bélának palotája. Az akkor jóval nagyobb szigeten — mert azóta sokat mcsott belőle a víz — egy kis falu telep is volt, úgy hívták hogy Szent-Pál. A földtani viszonyok és hőforrásokról szóló fejezet is felette érdekes. A ki elolvassa e művet alig várja, hogy a történelmi emlékekben gazdag és pazarul fényes szigetet megtekintse. *A mű megrendelhető kiadóhivatalunkban is. Ára két korona, Diszesebb papíron kötve 5 korona.*

Unalom-üző.

Szórejtvény.

Közlő: Jobbágyi Ferencz.

Karácsonyi 7.

Mi ez?

Beküldési határidő 1901. évi július hó 12-e, a megfejtéseket közöljük 1901. évi július hó 14-én.

Azok között, kik a rejtvényt helyesen megfejtik, sorsolást rendezünk és a kinek neve kihuzatik annak két érdekes könyvet küldünk.

A „Budafok és Vidéke“ 24-ik számában közölt rejtvény megfejtése:

Pontos páros kör.

A „Budafok és Vidéke“ 25-ik számában közölt rejtvény megfejtése:

Kétszeresen pontos páros kör.

A rejtvényeket helyesen ki sem fejtette meg, és így a sorsolás is elesett. Az ez alkalommal visszamaradt két könyv valamely közelebbi alkalommal fogja jutalom tárgyát képezni.

Egy ház

üzlethelyiséggel előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Két gyermekre való, jó karban levő nád- tolókoesi kéz alatt jutányosan eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Budafok és Vidéke Takarékpénztár

részvénytársaság.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyv és folyó (cheque) számlára.

Nyujt kölesönöket váltóra, kötelezvénnyekre, előleget értékpapirokra.

Vesz és elad értékpapirokat sorsjegyeket (részletfizetésre is) arany és ezüst pénzeket.

Korona-betét osztály heti befizetéssel.

A TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG FŐÜGYNÖKSÉGE.

Egy fiatal hölgy, kinek saját *Remington-féle írógépe* van, s a gyorsírásban is jártas, megfelelő állásra ajánlkozik. Bővebb felvilágosítás e lap szerkesztőjénél nyerhető.

Rosenberg Jg. utóda

WIGNER

bőrkereskedése és czipőfelsőrész-gyára
BUDAPEST, IX., Soroksári-utca 18.

Nagy választék

CZIPŐ-FELSŐRÉSZEK BEN.

Mindenféle

kül- és belföldi bőrárak czipészkelek

férfi- és női czipészek részére

a legolcsóbb árakon állandóan raktáron vannak.

Legolcsóbb bevásárlási forrás Budapesten.

Megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

A szétküldés utánvétellel történik.

Megrendelésnél sziveskedjék nevét, lakását és az utolsó postát pontosan megadni.

Reklamációk csak 8 napon belül fogadtatnak el, meg nem felelő árak pedig díjmentesen visszavetnek.

Kívánatra árjegyzék ingyen.

Leopold és Klein

kő- és könyvnyomdája **Budafok, Fő-utca 66. szám.**

Jobb és megbízhatóbb
gazdasági és kerti

MAGVAK

nem léteznek,

mint a minőket **27 év óta** szállít

Mauthner Ödön

es. és kir. udvari szállító magkereskedése
BUDAPESTEN.

Irodák és raktárak:

VII. ker., Rottenbiller-utca 33.

(Közuti villamos megállóhelye.)

Elárusító helyiségek:

VI. kerület, Andrássy-ut 23.

(A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Diszoklevél:

Liszaon 1890.

Bordeaux 1896.

Páris 1896.

Francia pezsgőbor gyárosok

FRANÇOIS LAJOS és Tsa

császári és királyi udvari szállítók

Fülöp Szász Coburg Gothai Herczeg Ő Fensége szállítói.

BUDAFOK (PROMONTOR.)

Aranyérmek

elsőrangú kitüntetések:

Páris, Nizza, Temesvár,

Antwerpen, Budapest,

Marseille, Brüssel, Bécs.

Töltés.